

Teitur Poulsen, fígjarstjóri í oljufelagnum Lundin og Tummas Pauli í Mýri, búskaparfrøðingur hjá felagnum, sum telist millum tey mest dugnaligu oljufeløgini í Europa. Mynd Jan Muller

Føroyingar liva út oljudreymar í altjóða oljuvinnu

Jan Müller

31.12.2015 - 23:10

Oljan.fo

Tað eru ikki bara ringar tíðir í oljuvinnuni, hóast lágu oljuprísirnir raka meint nógva staðni. Og eisini føroyingar eru við til at uppliva, at oljudreymar ganga út. Í hesum føri í svenska oljufelagnum Lundin. Har kunnu teir báðir, havnarmaðurin Teitur Samuelson og klaksvíkingurin Tummas Pauli í Mýri av sonnum sigast at vera partur av tí hepnar partinum av oljumeningini.

Herfyri kundi Lundin fyrri fyrstu ferð sum fyristøðufelag taka í nýtslu eitt stórt oljufelt, ein kann siga flaggskip tess, Edward Grieg oljukelduna, á norska landgrunninum. Hetta er ein stórhending ikki bert fyrri felagið men eisini fyrri norska oljusøgu, tí hetta risastóra feltið, sum nú er farið undir framleiðslu, liggur í einum øki, ið varð bjóðað út til leiting fyrri meira enn fimti árum síðani.

Tað eru tó eisini fleiri aðrir føroyingar, sum hava verið partur av hesum stóra projektinum, eitt nú føroyskir handverkarar, sum hava verið við til at byggja framleiðslupallin á Stord í Norra.

Jarðfrøðingarnir hjá felagnum, sum eisini vóru við til at finna enn ein oljurisa, Johan Sverdrup, høvdu varhugan av, at okkurt spennandi varð í norsku undirgrundini og gav boringin á Edward Grieg leitimiðinum eisini úrslit.

Teitur Poulsen er við í leiðsluni í felagnum og stendur á odda fyrri figging og útvegan av nýggjum partaeigarum. Hann heldur til á høvuðsskrivstovuni hjá felagnum í Geneve. Hin føroyingurin, Tummas Pauli í Mýri, stendur á odda fyrri einum liði av búskaparfrøðingum á skrivstovuni hjá felagnum í Oslo. Eisini hann hevur ein týðandi leiklut.

Hetta var annars fyrsti brunnurin, sum Lundin boraði í Norra í 2007, og teir raktu í plett. Tá hildu teir ikki kelduna vera so stóra, sum hon í dag verður mett at vera. Goymslurnar eru nú mettar til at vera uppá umleið 190 mill. tunnur. Í mun til fund, sum verða gjørd nú á døgum í norskum øki, so er hetta sera nógv, tó at hetta ikki er meira enn heimsbrúkið í tveir dagar. Hetta er tó lítið at meta sammeta vit við oljurisan Johan Sverdrup, sum m.a. jarðfrøðingar hjá nettuð Lundin vóru við til at finna.

Annars er søgan um Edward Grieg sera áhugaverd, tí fundið er gjørt í tí loyvinum, sum varð lutað út í 1965 tvs. í tí allarfyrru útbjóðingini í heila tikið á norska landgrunninum. Har hava nógv onnur stór oljufeløg borað gjøgnum árin, Exxon, Statoil og Elf fyrri at nevna nøkur teirra, so tað var ikki fyrr enn lítla Lundin kom framat, at fundið varð gjørt.

“Man skal vera á rætta stað til røttu tíð, tí er talan ikki bara um hepni,” sigur Teitur Poulsen, sum fegnast um nýggju framleiðsluna hjá felagnum. Hann vísir eisini á, at tøkkin er nógv ment gjøgnum 60-ini og 70-ini fram til í dag. 3D seismikkur hevur eisini havt nógv at siga, men tað er eisini ein spurningur um at tora at taka avgerðir og tora at taka ein váða á seg.

Samanlagt fer henda útbyggingin at kosta einar 26 mia. kr. Enn eru eini 14 framleiðslubrunnar eftir at bora.

Góð økonomi er í hesum feltinum, ikki minst tí at Lundin eigur framleiðslupallin og alt verður gjørt á mest nútímans hátt. Teir sleppa tí undan at leiga týðandi framleiðslueindir, og hetta ger, at teir eru so væl fyrri. Tá teir eru komnir nakað væl út í 2016 verður framleiðslukostnaðurin fyrri tunnuna 6-7 dollarar.

Teir vænta at koma at framleiða 100.000 tunnur um dagin. Lundin eigur 50% av feltinum og restina eiga OMV, Statoil og eitt annað oljufelag.

Teitur hefur arbeitt hjá Lundin síðani 2006 við undantaki av tveimum árum, tá hann var fíggjarstjóri hjá Det Norske Oljeselskab. Hann hefur eisini arbeitt hjá øðrum oljufeløgum.

“Vit eru tíbetur væl fyri og hava góðan likviditet, hvat ikki kann sigast um øll onnur oljufeløg í vinnuni. Tað er ikki bara sum at siga tað at vera vitni til, at oljuprísurin fer niður í helvt frá degi til dags. Ìmyndið tykkum um fyritøkur sum Atlantic Airways ella SMS vóru noyddar at seta prísir niður í helvt. Vit hava tó eina sera bíliga framleiðslu og kunnu skapa peningarensli sjálvt við einum so lágum oljuprísi.”

Teitur Poulsen torir ikki at spáa um oljuprísir. Hann gjørdist sera ovfarin av, at hann skuldi fara so langt niður, og tí er hann sera varin við at gera metingar.

“Vit tosa um eina yvirútbjóðing uppá kanska eina mill. tunnur um dagin út av einum forbrúki uppá 93 mill. Vit tosa sostatt um 1-2% yvir supply og kortini ger tað, at prísurin fer niður í helvt. Hvussu rationelt er tað? Siga vit 45 dollarar fyri tunnuna, so er tað einar 2 kr. fyri liturin, og tað er bíligari enn kola, vatn og alt og kortini hefur tú hesar stóru kostnaðirnar til at framleiða. Tað er rættiliga undarligt. Men eftirspurningurin er rímuliga góður enn, og forsøgnirnar siga, at hann verður vaksandi næstu árinum. Tosað verður um, at skifuroljan er orsökkin til støðuna, men vit mugu minnst til, at hon er bert einar 5 mill. av teimum 95 mill. tunnunum, sum verða framleiddar um dagin. Men tað er helst hon, sum hefur ávirkað javnvágina. Vit skulu eisini minnst til, at ein triðingur av allari framleiðsluni er offshore, og har verða nú gjørdar stórar sparingar, tí har eru oftast tær dýrastu íløgurnar.

So tær manglandi íløgurnar fara at síggjast aftur fyrr enn seinni við minkandi goymslum. Eg rokni við, at tess longuri prísurin verður lágur nú, tess meira fer tað at merkjast, tá hesar tunnurnar einaferð fara at mangla í. Tað kann henda, at vit fara at síggja ein sera høgan oljuprís. Tað er so eisini tengt at, hvussu skjótt grønu íløgurnar fara at síggjast aftur.

Teitur Poulsen heldur fyri, at hjá Lundin er tó gott at vera sum nú er.

“Vit hava verið rímuliga varnir og konservativir í tí vit hava tikist við og lagt til rættis, hóast vit eisini hava verið miðvísir og torað at tikið váðar á okkum. Tað ræður tó altíð um at vera ansin við likviditetinum. Hevur tú ikki gongd í peningarenslinunum, so stramma bankarnir í viðvíkjandi kredittinum, og tá rakar tað dupult so hart. Tað ger so, at tað verður stórt sveiggj í virkseminum.”

Teitur Poulsen heldur, at oljuídnaðurin má eisini hyggja eftir sær sjálvum og spyrja, um man hefur gjørt tingini gott nokk. Effektiviteturin hefur verið ov vánaligur og kostnaðarstøðið ov høgt.

“Vit síggja, at t.d. bíldnaðurin og flogídnaðurin hava dugað nógv betur at standardisera nøkur viðurskifti og hava fingið effektivitet í sínar framleiðsluprosessir. Og tað má oljuídnaðurin eisini til at hyggja eftir. Ikki bara hyggja úteftir, man má eisini hyggja inneftir viðhvørt.

Lundin hefur annars verið eitt av teimum mest effektivu oljufeløgnum í Norðsjónum seinastu árinum.

Teitur Poulsen, sum er við í sjálvum leiðslubólkinum hjá Lundin, sum telur 6 mans, hevur ongar ætlanir at koma heimaftur. Tað er gott at vera í Geneve. Hann hevur tó vónir um, at tað fer at eydnast froyingum at fáa altjóða oljufeløg at koma til Føroya aftur at bora. Lesið um hetta í komandi grein.

